

Advies nr. 2025/22 van het platform van adviesraden voor personen met een handicap over de noodzaak om het een juridisch statuut en een specifiek en permanent secretariaat toe te kennen.

Advies uitgebracht op 15.09.2025 na bespreking op het platform van 1 juni en raapleging van het platform per e-mail tussen 25.07.2025 en 10.08.2025.

Advies uitgebracht op initiatief van het platform van adviesraden voor personen met een handicap.

1. ADVIES BESTEMD

- ❑ Voor opvolging aan de heer Rob Beenders, minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen
- ❑ Ter informatie aan de heer Bart De Wever, eerste minister
- ❑ Voor opvolging aan de ministers bevoegd voor handicap in de deelgebieden
- ❑ Voor opvolging aan de minister-presidenten van de deelgebieden
- ❑ Voor opvolging aan de Interministeriële Conferentie (IMC) Gelijke Kansen, Handicap en Racismebestrijding
- ❑ Ter informatie aan Unia

- Ter informatie aan het UNCRPD-coördinatiemechanisme
- Ter informatie aan de federale ombudsman

2. ONDERWERP

Toekenning van een specifiek en permanent secretariaat aan het platform dat de federale adviesraden, de adviesraden van de deelgebieden en de Europese en internationale adviesraad (BDF – Belgian Disability Forum) samenbrengt.

3. ANALYSE

België is een federale staat met verschillende gelijke overheidsniveaus (federaal, gemeenschappen, gewesten). De bevoegdheden binnen eenzelfde domein zijn soms verdeeld. Dit vraagt afstemming en samenwerking tussen de verschillende overheidsniveaus. Wat het thema handicap betreft, heeft de administratieve en politieke samenwerking onder meer geleid tot de oprichting van de IMC Handicap¹ en het Interfederaal Plan Handicap 2021-2029.

Deze samenwerking is verre van perfect. Door de gedeelde bevoegdheden ervaren burgers problemen. Er zijn talrijke **situaties van verlies van rechten en averechtse effecten**. Daarvoor zijn heel wat redenen:

- administratieve complexiteit: de betrokken personen moeten vaak tussen verschillende administraties navigeren, wat de toegang tot rechten en diensten bemoeilijkt;
- onvoldoende coördinatie: de IMC behandelt lang niet alle uitdagingen (houdt zich momenteel enkel bezig met tewerkstelling, EDC en statistieken);
- territoriale ongelijkheden in de toegang tot financiële steun: er zijn verschillen tussen de diensten en steun in de verschillende gewesten en gemeenschappen. Bovendien verliest een persoon die een opleiding volgt of werkt in een ander gewest dan waar die woont de toegang tot financiële of technische steun;
- toename van het aantal administratieve handelingen: personen met een handicap moeten vaak verschillende administraties contacteren (op federaal, gewestelijk, gemeenschapsniveau) om diverse vormen van steun te bekomen (tegemoetkomingen, technische ondersteuning, begeleiding, zorg). Deze versnippering bemoeilijkt de toegang tot rechten en doet de administratieve lasten toenemen, vooral voor personen met een beperkte bekwaamheid.
- onvoldoende afstemming tussen diensten: zo kan bijvoorbeeld een door een gewest beheerde thuiszorgdienst niet worden

---

¹ Tot onder de federale regering De Croo werd het domein handicap ten laste genomen in de IMC "Gezinnen, welzijn en sport". De regering 2024-2029 heeft de IMC gereorganiseerd en handicap wordt voortaan behandeld in de IMC "Gelijke Kansen, Handicap en Racismebestrijding".

- gecombineerd met de federale medische zorg, waardoor er hiaten in de opvolging ontstaan;
- o verschillende criteria voor de erkenning van de handicap: de medische of administratieve criteria voor de erkenning van een handicap zijn niet altijd op elkaar afgestemd, wat ertoe kan leiden dat een aanvraag wordt geweigerd bij bepaalde instanties, terwijl de persoon elders wel zou worden erkend;
  - o moeilijkheden bij integratie op school of op de arbeidsmarkt: de bepalingen voor steun bij de integratie (gespecialiseerde schoolse ondersteuning, hulp bij tewerkstelling) variëren naargelang de gemeenschappen. Een persoon met een handicap kan dus zeer uiteenlopende vormen van ondersteuning krijgen, afhankelijk van hun woonplaats.

In het dagdagelijkse leven kunnen deze problemen dramatische gevolgen hebben: uitputting van de persoon en van de familie, non-take-up van rechten, isolement en uitsluiting, armoede, enz.

Deze situaties zijn helaas geen uitzondering en voor de adviesraden voor personen met een handicap komt het erop aan om in naam van alle personen met een handicap van België te spreken en de algemene problemen aan te kaarten die de bevoegdheden van de deelgebieden overschrijden. Bij gebrek aan geïntegreerde algemene statistieken in België is het onmogelijk om deze realiteiten om te zetten in cijfers, maar alle gespecialiseerde institutionele actoren (UNIA, FOD Sociale Zekerheid, Statbel, enz.) zijn het erover eens dat de **federale complexiteit de territoriale ongelijkheden vergroot**, de behandeling van rechten vertraagt en aanzienlijke administratieve hindernissen creëert voor personen met een handicap. Deze situatie is niet specifiek voor het domein handicap, maar is bijzonder voelbaar voor een toch al kwetsbaar publiek voor wie er weinig voorzieningen zijn om zich een weg te banen door het administratieve doolhof. Deze situatie wordt ook aangekaart door academische literatuur. Daar wordt als mogelijke oplossingen gewezen naar afstemming van criteria en procedures, de invoering van één-loket en de versterking van coördinatie-instanties (IMC en protocollen). Een zeer recente studie over de tegemoetkomingen voor personen met een handicap heeft ook de aandacht gevestigd op het belang van geïntegreerde maatregelen om te strijden tegen de non-take-up van rechten (zie adviezen 2024-17 en 2025-11).

Om deze reden hebben de vertegenwoordigers van de NHRPH, de Franstalige Brusselse Adviesraad bij de FGC en bij de GGC, de verenigingen in Vlaanderen (toen nog zonder adviesraad) en de Waalse adviesraad voor personen met een handicap in 2011 al een interfederaal platform van adviesraden voor personen met een handicap (hierna "platform") opgericht. Sinds 2011 komt het platform meerdere keren per jaar samen rond een gevarieerde agenda. Het platform brengt op die manier op vraag en op eigen initiatief adviezen uit. Het platform interpelleert de verschillende overheidsniveaus en werkt ook actief mee aan de [alternatieve verslagen](#) over de uitvoering van de UNCRPD.

Sinds 2023 **vraagt de IMC Handicap zelf adviezen** aan het platform over gevarieerde thema's: planning van prioriteiten inzake handicap, tewerkstelling, mobiliteit en toegankelijkheid, enz. De politiek zelf geeft dus aan dat er behoefte is aan een globale en geïntegreerde benadering van het thema handicap en dat er een beroep moet kunnen worden gedaan op de expertise van alle adviesraden, bijvoorbeeld door middel van de door de IMC Handicap gevraagde adviezen.

De werksituatie van het platform is ingewikkeld, aangezien

- het platform **geen enkel** juridisch **statuut** heeft en niet over eigen middelen beschikt: er is geen secretariaat verbonden aan het platform;
- de adviesraden bevoegd zijn om adviezen uit te brengen op hun **eigen** materiële en territoriale bevoegdheidsdomeinen;
- het secretariaat van de NHRPH doorgaans de organisatie van de vergaderingen en het schrijfwerk voor het opstellen van de adviezen voor zijn rekening neemt; andere raden beginnen dit ook te doen.

Toch

- o zijn de interfederale adviezen complexer en vergen ze meer energie;
- o is voor deze integratieoefening een aanzienlijke investering van het secretariaat van elke adviesraad nodig, maar ook van de leden van elke adviesraad:
  - aanzienlijk analysewerk (situatie in ieder deelgebied vanuit regelgevend oogpunt, uitdagingen, enz.);
  - de organisatie van vergaderingen – soms meerdere;
  - een zeer belangrijke geïntegreerde schrijfoefening voor het secretariaat dat verantwoordelijk is voor het definitieve document;
  - een werklust met betrekking tot de participatie en het lezen voor de leden zelf in de adviesraden;
  - voor elk secretariaat en elke adviesraad betekent dit extra werktijd bovenop de reglementaire opdrachten;
- o hebben de secretariaten van de bestaande raden soms een zeer beperkte personeelsbezetting, **waardoor ze, voor het overgrote deel, hun basisopdrachten al niet kunnen uitvoeren.**

4. ADVIES

Het platform, maar ook de IMC Handicap, erkennen **de noodzaak** om op een transversale manier te investeren in verschillende bevoegdheidsdomeinen.

Gelet op **de politieke verwachting van de IMC Handicap** om zich te kunnen baseren op geïntegreerde adviezen die worden ondersteund door alle adviesraden voor personen met een handicap in de federale Staat en de deelgebieden van België,

- ⇒ vraagt het platform dat **op de agenda van de volgende IMC Handicap hoge prioriteit wordt gegeven aan de noodzaak om het platform**
- **een exclusief en eigen juridisch statuut toe te kennen: het huidige platform van adviesraden voor personen met een handicap (federaal, deelgebieden en supranationaal) erkennen als interfederale adviesraad voor personen met een handicap die verbonden is met de IMC Handicap, maar ook met andere IMC's in het kader van de handistreaming**
  - **en een ad hoc secretariaat te verschaffen**
    - **samengesteld uit personeel dat de voorbereiding, het opstellen en de opvolging van interfederale, globale en geïntegreerde adviezen en rapporteringen mogelijk kan maken;**
    - **dat kan rekenen op de noodzakelijke instrumenten voor een goede werking, waaronder**
      - **de organisatie van vergaderingen in de 3 landstalen;**
      - **de vertaling van de adviezen en verslagen in de 3 landstalen;**
      - **zichtbaarheid en communicatie (website).**